

Filosofie - témata

Filosofovat lze o čemkoli, ale navzdory tomu lze poměrně spolehlivě dospět k souboru jakýchsi hlavních filosofických témat, která se vyznačují tím, že se jimi s dostatečnou pečlivostí a „úplností“ (neredukovaností) nemůže zabývat žádná specializovaná (odborná) věda, a to navzdory tomu, že se aspoň bez některých z nich nemůže obejít, že se jim může leda vyhýbat, eventuelně že si je může zapovědět (např. jako nevědeckým). Tak např. ve fyzikálních vědách se vědci mohou zabývat kvantifikacemi prostoru, času, energetických polí atd., ale vlastně mimo jejich rámec jejich možností zůstává přesné pojmové uchopení a vymezení toho, co to je čas a prostor (event. prostoročas), energie, hmota, gravitace, základní „síly“ atd. Biologické obory mohou takřka bez přestání rozmnožovat poznatky živých bytostech všech úrovní, ale sám život se vymyká možnostem jejich myšlenkového uchopení. A tak bychom mohli pokračovat dál: v každém vědeckém oboru je třeba počítat se skutečnostmi, které mají (a dokonce musí mít) své pojmenování, ale které se jen předpokládají, ale nemohou být přesně pojmově vymezeny, definovány. Zbývá jim jen odkázat na jakousi předvědeckou či mimovědeckou zkušenost, která „se“ předpokládá, ale na které „se“ nestaví (a ani vědecky stavět nemůže). Objasňovat – či spíše vyjasňovat a upřesňovat – takové „skutečnosti“, již dávno označované nějakými pojmově neupřesněnými slovy, je nepochybně věcí filosofie resp. filosofů (a jejich různých filosofí).

(Písek, 101231-1.)